

Trening av hund- Hva er lov?

Det finnes mange oppfatninger om hvordan hunder kan og bør trenes, men det ikke bare opp til deg som hundeeier. Dyrevelferdsloven sier noe om hva du har lov å gjøre.

Mattilsynet anbefaler at du skaffer deg god og oppdatert kunnskap om trening, og særlig om hvilke behov den aktuelle hunderasen har. Dette bør du gjøre før du kjøper hund, da får du et begrep om hvor mye arbeid trening og mosjon vil kreve av deg. Det er også viktig å bruke nok tid på hunden slik at den får tilstrekkelig sosial kontakt og aktiviteter den trives med. Da har du det beste utgangspunktet for å lære hunden nye ting.

Det er en god ide å gå på kurs og søke råd hos erfarne hundetrenere når du skal begynne å trene hunden, men ikke følg rådene ukritisk. At noen har lang erfaring trenger ikke bety at de har oppdatert kunnskap, og det er hundeeieren (du) som er ansvarlig for hva du utsetter hunden din for. Vi anbefaler at du velger treningsmetoder som går ut på å belønne hunden for ønsket atferd fremfor å straffe den for uønsket atferd. Din viktigste jobb som hundeeier er å gi hunden et godt liv, og da er det viktig at den føler seg trygg sammen med deg.

Hva sier dyrevelferdsloven om trening av hund?

Hundeeiere og andre som trener hunder, skal ha nødvendig kompetanse til den aktiviteten de utfører (jf. §6).

Det betyr at den som trener hunden må ha kunnskap og praktisk evne til å trene hund i overensstemmelse med dyrevelferdsregelverket. Dette innebærer at han eller hun må ha innsikt i hvordan treningen påvirker hundens atferd og velferd.

Vold og straff

Det er forbudt å utøve vold mot dyr (jf. §14).

Å bite, sparke eller slå hunden, strupe hunden (klemme sammen luftrøret) og å løfte hunden etter hodet, beinet, halen, ørene, skinnet, pelsen eller halsbåndet blir av Mattilsynet vurdert som vold. Andre handlinger som medfører smerte eller fare for skade på hunden kan også etter omstendighetene vurderes som vold, for eksempel harde rykk i halsbåndet, å klype eller dra hunden i nakkeskinnet eller ørene, trække hunden på potene med mer.

Hunden skal ikke med hensikt påføres frykt, skade eller unødige påkjenninger eller belastninger under trening (jf. § 26).

Tidligere var det en vanlig oppfatning at du fikk en lydig hund dersom du fikk demonstrert at du var sjefen over hunden. Det var også vanlig å straffe hunden hvis den ikke gjorde som forventet, for eksempel ved å klype den i nakkeskinnet eller påføre annet ubehag. Dette er ikke lenger anbefalt metode.

I dag skaffer de fleste seg teoretisk kunnskap om hvordan hunder best lærer nye ferdigheter **før** de går i gang med trening. Belønning brukes stadig mer, mens straff er på vei ut. Dette reduserer faren for at hunder utsettes for unødige påkjenninger og belastninger i forbindelse med trening.

Det finnes enkelte situasjoner der bruk av straff er hensiktsmessig og akseptabelt, f.eks. ved aversjonstrening mot sau, men dette fordrer at den som bruker metoden har høy kompetanse. Feil bruk av straff vil ofte resultere i at hunden utsettes for frykt og unødige påkjenninger. Å straffe en hund som ikke forstår hvorfor den blir straffet eller ikke forstår hva den skulle gjort for å unngå det, er eksempler på dette. Bruk av straff eller tvang bør derfor aldri forekomme under innlæring.

Andre ting som vurderes som i strid med denne bestemmelsen er:

- å bruke utstyr på en måte som påfører hunden frykt, skade, smerte eller andre belastninger, for eksempel feil eller uvettig bruk av pigghalsbånd eller strupehalsbånd. Fjernstyrte dressurhalsbånd som påfører hunden ubehag som lyd, sitronsprut, vibrasjon og liknende må bare brukes under direkte overvåking av kompetent person som aktivt trener hunden i avgrensede tidsperioder.
- å forlate hunden med automatiske innretninger som påfører ubehag, for eksempel antibjefehalsbånd som gir fra seg lyd, sitronsprut etc.

Strøm

Det er ikke lov å bruke strøm under trening av hund. «Unntak fra dette gjelder ved såkalt aversjonstrening som skal forhindre at hunden jager beitedyr, tamrein og klovvilt, forutsatt at treningen utføres av en person som tilfredsstiller krav til kompetanse».

Forbudet innebærer at det heller ikke er lov å benytte «usynlige» strømgjerder. Det er ikke lov å trene hunder til å brukes i kamper mot andre dyr eller mot mennesker (jf. § 26)

Unntatt fra dette er trening av hund som ledd i lovlig tjenestehundarbeid. Med tjenestehund-arbeid menes også trening og organisert prøving for slike formål.

Utmattet hund

Den som trener dyr og den som bruker dyr til fremvisning, underholdning og konkurranser samt arrangør for slike aktiviteter, skal påse at dyr er i stand til å gjennomføre aktiviteten uten å bli utmattet eller skadet (jf. § 26)

Det er akseptabelt at jakthunder, trekkhunder og andre hunder med stor aktivitet over lang tid blir slitne. Men de som gjennomfører aktiviteten skal observere hunden og se etter symptomer på sykdom, utslitthet og skader. Hvis slike symptomer viser seg, skal man redusere eller stanse aktiviteten slik at symptomene ikke forverrer seg. Symptomer kan være slapphet, halthet, sårskader, dehydrering og diaré. Dersom hunden mangler matlyst ved lengre hvilepauser kan det være tegn på at hunden er i ferd med å bli syk eller utmattet. Da bør aktivitetene ikke gjenopptas før man vet hvorfor hunden ikke spiser og matlysten er kommet tilbake.

Bruk av medikamenter

Hunder skal ikke utsettes for eller være påvirket av midler eller behandling som kan gjøre aktiviteten dyrevelferdsmessig uforsvarlig (jf. § 26)

Dette betyr blant annet at det ikke er lov å gi beroligende eller smertestillende medikamenter til en hund for at den skal kunne delta i, eller fortsette, trening eller konkurranse.